

Годишен доклад по околна среда (ГДОС)

**за изпълнение на дейностите през 2024 г., за които е предоставено
Комплексно разрешително №117/2006 г.**

**България, Пазарджик, с. Цар Асен,
ХМЦ Др. Д. Асенов
март 2025**

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

1. ОСНОВАНИЕ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА (ГДОС)

„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД от 14.12.2017 г. е оператор по Комплексно разрешително (КР) №117/2006 г., и настоящият Годишен доклад по околна среда (ГДОС) се изготвя на основание чл.125, т.6 от ЗООС и Условие 5.10.2. от цитираното КР, съгласно които Дружеството се задължава да изготвя, публикува и представя ежегодно в РИОСВ-Пазарджик Годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексно разрешително (ГДОС) в срок до 31 март на съответната година, следваща годината, за която се отнася.

Настоящия Годишен Доклад е изготвен на основание на точка II. ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ЗА КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО от „Методика за реда и начина за контрол на комплексното разрешително - Образец на годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексно разрешително”, издадена от МОСВ през 2006 г. Докладът съдържа обобщена информация по условията в КР и информация съгласно Директива 96/61 за Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ), Решението за Европейски регистър на емисиите на вредни вещества (ЕРЕВВ) и Протокола на Икономическата Комисия за Европа (ИКЕ) на ООН за регистри на емисии и трансфер на замърсявания (PRTR), подлежащи на годишно докладване.

Последователността на информацията, представена в Годишния доклад е в съответствие с цитирания по-горе Образец на годишен доклад.

2. ГОДИШНО КОЛИЧЕСТВО ПРОИЗВЕДЕНА ПРОДУКЦИЯ

Количеството произведена продукция на Инсталацията за производство на катодна мед и цинков сулфат до края на 2024 година е:

- Производство на катодна мед- 960 t/y, произведени за 2024 г. – 9,53 т.
- Производство на цинков сулфат - 0 t

3. ФОРМАТ НА ГОДИШНИЯ ДОКЛАД (ГД):

3.1. Увод

- **Име и местонахождение на инсталацията**

Инсталацията (**Фигура 1**), попадаща в обхвата на Приложение 4 на ЗООС е:

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

Инсталацията за производство на катодна мед и цинков сулфат, включваща следните дейности:

1. Производство на катодна мед - (т.2.5а от Приложение 4 на ЗООС)
2. Производство на цинков сулфат - (т.4.2г от Приложение 4 на ЗООС)

е разположена в землището на с. Цар Асен, общ. Пазарджик планоснимачен № 000176 по кадастралната карта, местност „Емир баир”, индикатор 78056.60.37 по кадастралната карта на общ. Пазарджик в непосредствена близост до Насипището за окисна и некондиционна руда от открития рудник Цар Асен и граничи:

- на север – с пътя, свързващ с. Левски и с. Цар Асен
- на изток - с р. Луда Яна
- на запад – с горски масив
- на юг – р. Луда Яна

• **Регистрационен номер на Комплексното разрешително**

Комплексно разрешително №117/2006 г.

С Решение №117-НО-ИЗ-АО-ТГ1/2017 г., подписано на 14 декември 2017 г., ИАОС разреши оператор по комплексното разрешително да бъде „Панагюрска медна компания” АД.

• **Дата на подписване на Комплексното разрешително**

14.11.2006 г.

• **Дата на влизане в сила на Комплексното разрешително**

02.12.2006 г.

• **Име на собственика и на оператора**

„БЪЛГАРСКА ИНЖЕНЕРИНГОВА КОМПАНИЯ” ЕООД – собственик от 21.12.2017 г.

„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД – оператор от 14.12.2017 г.

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

- **Адрес, тел. номер, факс, e-mail на собственика/оператора**

бул. "Витоша" 115-117, гр.София

тел. 0878913369

e-mail: mednacompania@gmail.com

адрес за кореспонденция: бул. "Витоша" № 115- 117, гр. София

- **Име на лицата за контакт**

- **Адрес, тел.номер, факс, e-mail на лицата за контакт**

гр. София, бул. Витоша 115-117,

- **Кратко описание на дейностите/процесите извършвани в инсталациите**

- ❖ Инсталация за производство на катодна мед и цинков сулфат попадаща в обхвата на Приложение №4 от ЗООС и включваща следните дейности:

- Производство на катодна мед, включващо следните процеси:

- Смилање на твърд отпадък
- Пресяване на твърд отпадък
- Разтваряне на мед със сярна киселина
- Концентриране на мед чрез разтвор на сярна киселина
- Сорбция на продуктивни разтвори
- Екстракция на богати медни разтвори
- Реекстракция на богатата органика
- Електролиза на меден разтвор

- Производство на цинков сулфат, включващо следните процеси:

- Смилање на твърд отпадък
- Пресяване на твърд отпадък
- Разтваряне на цинк със сярна киселина
- Декантиране на цинк от продуктивни разтвори

- ❖ Инсталации извън обхвата на Приложение №4 на ЗООС

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

- Инсталация за производство на топлоенергия (с инсталирана мощност 0,38 MW) (не се експлоатира)
- Насипище за окисни и некондиционни руди –рудник Цар Асен. По договор с „Панагюрски мини” ЕАД (в ликвидация) от 29.06.2022 г. , същото е предадено за стопанисване и управление на „Панагюрска медна компания” АД.
- **Максимален производствен капацитет на инсталациите**
 - ❖ Инсталация за производство на катодна мед и цинков сулфат попадаща в обхвата на Приложение №4 от ЗООС
 - Производство на катодна мед- 960 t/y, произведени за 2024 г. – 9,53 т.
 - Производство на цинков сулфат-140 t/y, произведени за 2024 г. – 0 т.
 - ❖ Инсталации извън обхвата на Приложение №4 на ЗООС
 - Инсталация за производство на топлоенергия / не работи / - 4320 t пара/y;
Инсталацията за производство на цинков сулфат временно е прекратила дейността си, в съответствие с „План за временно прекратяване на дейността на инсталацията за производство на цинков сулфат” от 2007 г.

През 2013 г. е подадено Уведомление за инвестиционно намерение „Възстановяване на дейността на Инсталацията за производство на катодна мед до РИОСВ – Пазарджик и до МОСВ – София. Възстановяването на дейността включва излужване на мед съдържащи отпадъци, и припомпване и преработка на дебалансови води от езерото за богати разтвори към насипището за некондиционни и окисни руди съгл. Договори №№ ЕА-03-02/26.02.2024 г. и ЕА-03-04/03.08.2023 г. между „Панагюрска медна компания” АД и „Еко Антрацит” ЕАД и договор с „Панагюрски мини” ЕАД (в ликвидация).

С Решение №117-НО-ИЗ-АО-ТГ1/2017 г., подписано на 14 декември 2017 г., ИАОС разреши оператор по комплексното разрешително да бъде „Панагюрска медна компания” АД. По този начин всички дейности по комплексното разрешително са прехвърлени на фирма „Панагюрска медна компания” АД.

През 2024 год. са произведени 9,530 тона катодна /електролитна/ мед.

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ“ АД**

- **Организационна структура на фирмата, отнасяща се до управлението на околната среда**

Организационна структура на дружеството, отнасяща се до управлението на околната среда е частично определена в КР. Йерархията е следната: Изпълнителен директор Константин Чилингиров, изпълнител Силвия Милева.

Дружеството се стреми да спазва всички правила от КР, определените точки и времена за взимане на проби и тяхното обследване в акредитирани лаборатории като система управление по околна среда.

- **РИОСВ на чиято територия е разположена инсталацията**

РИОСВ-Пазарджик

Ул. "Генерал Гурко" №3, ет.4, ПК 220

4400, Пазарджик

- **Басейнова дирекция, на чиято територия е разположена инсталацията**

Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ - Пловдив

ул. "Янко Сакъзов" № 35

4000, Пловдив

3.2. Система за управление на околната среда

- **Структура и отговорности**

- През 2024 г. е актуализиран състава на персонала, който организира, контролира и извършва конкретните дейности по управление на околната среда и изпълнение на условията в КР

- **Обучение**

- Ежегодно се определят потребностите от обучение на персонала/лицата и се изготвя годишна програма, в зависимост от определените потребности. Програмите се актуализират при промяна на потребностите за обучение на персонала/лицата. През 2024 г. е проведено обучение на лицата извършващи конкретните дейности по управление на околна среда и изпълнение на условията в КР.

- **Обмен на информация**

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ“ АД**

- Списъкът на лицата отговорни за изпълнение на условията в КР, включващ имена, длъжност, местоположение на работното място и телефон за контакт е актуализиран през 2024 г. Списъкът е достъпен за всички служители.
- Списъкът на органите/лицата, които трябва да бъдат уведомявани, съгласно условията на разрешителното, техните адреси и начини за контакт (включително за спешни случаи) е актуализиран.
- **Документиране и управление на документите**
 - На площадката се съхраняват всички документи от актуалната нормативната уредба по околна среда.
 - На площадката се съхраняват всички необходими инструкции, изисквани от разрешителното.
 - Съхранява се актуален списък на всички необходими инструкции, изисквани от разрешителното, който се съхранява на достъпно за всички служители място на площадката.
 - В случай на промени в нормативната уредба или работата на инсталациите, съответните документи се актуализират, а невалидната документация се изнемва.
- **Оперативно управление**
 - Създадени са, поддържат се и се прилагат процедури и инструкции по оперативно управление на дейностите, отнасящи се до емисии в околната среда, отпадъци, водоползване и отпадъчни води, разходи на ресурси за единица произведен продукт, опасни вещества и др.
- **Оценка на съответствие, проверка и коригиращи действия**
 - Прилагат се писмени инструкции за мониторинг на техническите и емисионни показатели, периодична оценка на съответствието на стойностите на техническите и емисионни показатели, установяване на причините за допуснати несъответствия и предприемане на коригиращи действия.
 - Резултатите от мониторинг по отделните компоненти се документират според инструкциите за всеки компонент. Посочват се допуснатите несъответствия и предприетите коригиращи действия.

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

- **Предотвратяване и контрол на аварийни ситуации**

- Персоналът, отговорен за изпълнение на условията на комплексното разрешително и лицата, които ще извършват конкретни дейности по изпълнение на условията на комплексното разрешително, е актуализиран.
- Съставът на Комисията за ръководене на работата на Дружеството при аварийни ситуации е посочен в утвърдения от Изпълнителния директор на дружеството „Аварийен план”, и е актуализиран.
- През 2024 г. списъкът (включващ имена, адрес и телефон) с персонала, отговорен за изпълнение на действията предвидени в „План за провеждане на спасителни и неотложни възстановителни работи при бедствия, аварии и катастрофи на обект ХМЦ д-р Д.Асенов” - с. Цар Асен, е актуализиран.
- Изпълнява се „Аварийен план”

- **Записи**

- Данните от наблюдението на емисионните и технически показатели и резултатите от оценката на съответствието им с изискванията на условията в комплексното разрешително се документират и съхраняват. При установяване на несъответствия се установяват причините и се предприемат коригиращи действия.

- **Докладване**

- Ежегодно, в срок до 31 март на съответната година, следваща годината, за която се отнася в РИОСВ-Пазарджик на хартиен и електронен носител се представя Годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексно разрешително (ГДОС) и се докладват резултатите от собствения мониторинг
- „Панагюрска медна компания” АД предоставя при поискване от компетентните органи всяка допълнителна информация относно изпълнението на условията в комплексното разрешителното.

- **Актуализация на Системата за управление на околната среда (СУОС)**

- Системата за управление на околната среда (СУОС) е в съответствие с КР

3.3. Използване на ресурси

3.3.1. Използване на вода

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

- Разрешително за водоползване № 31130094/02.07.2019 г. в полза на „Панагюрска медна компания” АД е срок на действие до 02.07.2024 г. През м. април 2024г. е подадено заявление за удължаване срока на разрешителното.
- Използването на вода за питейно-битови нужди става съгласно Договор № 202000188/06.08.2012 г. между „Панагюрска медна компания” АД и „ВиК в ликвидация” ЕООД гр. Пазарджик.
- Преприятието се стреми да изпълнява инструкциите от КР по Условия 8.1.4, 8.1.5, 8.1.6.2, 8.1.6.3 и 8.1.6.4., по най-добрия възможен начин. През 2024 г. операторът работи само студено излужване. Направена организация за 24 часов мониторинг на тръбопроводи и помпи, при ниските температура работят циркулационни помпи с цел предотвратяване на замръзвания.
- По условие 8.1.6.1 е монтиран водомер. През 2024 г. дружеството е ползвало вода от р. Луда Яна в обем 12 куб. м. Цялата площадка на предприятието е водосъбирателна и всички води са насочени към шахти и съответно към бетоновите корита, Басейн 1 и Басейн 2. Този обем от 1200 м³ е ползван като буфер и за производствени нужди. Тези води се въртят в оборот. През 2019 г. е монтиран изнесен водомер, за да се избегне евентуално затлачване. Разположението на измервателното устройство е показано на схема (**Фигура 2**).
- По условие 8.1.6.2, 8.1.6.3, 8.1.6.4 се водят дневници.
- Данните за използваната вода по инсталации са представени в Таблица 3.1 (Условие 8.1)

Таблица 3.1.

Източник на вода	Годишно количество, съгласно КР (m ³ /y)	Инсталация	Използувано годишно количество (m ³ /y)	Съответствие
р.Луда Яна	6600	катодна мед	12	да
р.Луда Яна		цинков сулфат	-	-

Проведени са ремонтни дейности върху водопроводната линия от резервоара за питейна вода до офиса. Водопроводната мрежа между отделните производствени помещения се проверява редовно. (Условие 8.1.5). През 2024 г. не са констатирани нередности по водопроводната мрежа (Условие 8.1.7.3) .

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ“ АД**

3.3.2. Използване на енергия

- Предприятието се снабдяването с електрическа енергия съгласно Договор № 1120059319/22.08.2012 г. между „Панагюрска медна компания“ АД и „ЕВН България Електроразпределение“ АД /ЕР-ЮГ ЕАД/.
 - Отчитането на консумираната електрическа енергия, съгласно Чл.4 на горе споменатия Договор, се осъществява в електромерно табло и сектор „Мерене“ в нов трансформаторен пост, разположен на производствената площадка.
 - Основен консуматор на електрическа енергия е Инсталацията за производство на катодна мед.
 - Предприятието се стреми да изпълнява инструкциите по Условия 8.2.2, 8.2.3 по най-добрия начин. Дружеството не ползва паро-централа и в дневниците се отбелязва нула.
 - По условия 8.2.4.1, 8.2.4.2, 8.2.4.3 и 8.2.4.3 изчисляваме и документираме използваното количество електроенергия, съгласно фактурите от ЕВН и контролен електромер монтиран през 2016 г.
 - През 2024 г. Използваното количество е в съответствие с КР съгласно таблица 3.2.
 - Консумирана е електроенергия при работите по възстановяване на инсталациите.
- Количествата консумирана електро- и топлоенергия, изразени като обща годишна консумация на електро- и топлоенергия за производството на единица продукт за всяка от инсталациите, както се вижда от Таблица 3.2 (Условие 8.2).

Таблица 3.2.

Електроенергия/ Топлоенергия	Инсталация	Количество за единица продукт, съгласно КР, MWh/t	Използувано количество за единица продукт, MWh/t	Съответствие
Електроенергия	катодна мед	3,8	3,8	Да
	цинков сулфат	0,2	-	-
Топлоенергия	катодна мед	1	-	-
	цинков сулфат	3	-	-

3.3.3. Използване на суровини, спомагателни материали и горива

- През 2024 г. в Инсталациите за производство на катодна мед и цинков сулфат са използвани суровини и спомагателни материали (Таблица 3.3.1 и Таблица 3.3.2)

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

Количествата суровини, изразени като обща годишна консумация и на единица продукт за всяка от инсталациите са представени в Таблица 3.3.1.

Таблица 3.3.1.

Суровини	Годишно количество, съгласно КР (t/y)	Количество за единица продукт, съгласно КР (t/t)	Употребено годишно количество (t/y)	Количество за единица продукт (t/t)	Съответствие
Инсталация за производство на катодна мед					
Окисна и некондиционна медна руда	768 000	800	136	14.3	Да
Медсъдържащи отпадъци	650	10,8	-	-	-
Инсталация за производство на цинков сулфат					
Пулп	455	7,6	-	-	-
Продуктивни разтвори	70	0,5	-	-	-
Сярна киселина	210	1,5	-	-	-
Цинков прах	1,4	0,01	-	-	-

За производството на катодна /електролитна/ мед са използвани препомпваните дебалансови води от езерото за богати разтвори, съгласно Договор между „Панагюрска медна компания” АД и „Еко Антрацит” ЕАД. За целта се припомпват между 50 м³/ч до 100 м³/ч в зависимост от метеорологичните условия. Дебалансовите води от насипището съдържат мед в количество 80 - 100 гр/м³, което приравнено към съответното количество излужени некондиционирани руди, съответства на 14.3 тона руда за тон продукт.

В резултат на изпълнение на Условие 8.3.1.1., 8.3.2.1., 8.3.5.2. и отразяване на документираните несъответствия, през 2024 г. са предприемани коригиращи действия. Количествата спомагателни материали, изразени като обща годишна консумация и на единица продукт за инсталацията за производство на катодна мед са представени в Таблица 3.3.2.

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

Таблица 3.3.2.

Спомагателни Материали	Годишно количество, съгласно КР (t/y)	Количество за единица продукт, съгласно КР (t/t)	Употребено годишно количество (t/y)	Количество за единица продукт (t/t)	Съответствие
Сярна киселина	9600	10	95	10	Да
Екстрактант (LIX 984, LIX 84-I)	1,92	0,002	0,02	0,002	Да
Йонообменна смола	0,192	0,0002	0.002	0.0002	Да
Разтворител (Exsol)	38,4	0,04	0,04	0,04	Да
Смазочни масла за машините	0,18	0,0002	0,002	0,0002	Да
Вискозни масла (греси) за смазване на машинни части	0,06	0,00006	0.0006	0.00006	Да

В резултат на изпълнение на Условие 8.3.1.2 през 2024 г. не са документирани несъответствия и не са предприемани коригиращи действия.

Изразходвани са горива при работите за възстановяване и при експлоатиране на инсталацията. Количествата горива, изразени като обща годишна консумация на единица продукт за инсталацията за производство на катодна мед, както се вижда от Таблица 3.3.3.

Таблица 3.3.3.

Горива	Годишно количество, съгласно КР (t/y)	Употребено годишно количество (t/y)	Количество за единица продукт (t/t)	Съответствие
Дизелово гориво	28,8	-	-	-

3.3.4. Съхранение на суровини, спомагателни материали, горива и продукти

- Спомагателни материали са етикирани и на площадката се съхраняват копия от Информационните листове за безопасност (ИЛБ) на всички използвани химични вещества и препарати: екстрактант (LIX 984, LIX 84-I), йонообменна смола, Разтворител (Shellsol, Exsol) и медни катоди.
- В изпълнение на Условия 8.3.4.10. и 8.3.4.11. на КР са водени данни за течове от тръбопреносната мрежа за течни суровини, спомагателни материали, горива и оборудване, разположени на открито, разливи върху производствената площадка или от резервоарите и обваловките за сярна киселина. Създадена е организация за ежедневно наблюдение и ежемесечна планово-профилактичен ремонт на тръбопреносната мрежа.
- Условие 8.3.6.1. – докладване на резултатите от проверките:
 - Проверки по Условие 8.3.4.4 – През 2024 г. са правени 12 броя проверки на резервоарите за сярна киселина – не са констатирани течове. Ремонтирана е обваловката на резервоарите за сярна киселина, съоръженията за улавяне и събиране на разливи, настилките на съоръженията.;
 - Проверки по Условия 8.3.4.8., 8.3.4.9. и 8.3.5.1. - През 2024 г. са правени 12 бр. проверки за начина на съхранение на суровини, спомагателни материали и продукти.
 - На практика се извършва ежедневна проверка на обваловките, площадките, съоръженията и тръбопреносната мрежа с цел превантивни мерки за недопускане на несъответствия с КР.
 - През 2023-2024 г. операторът премести на обвалована площадка резервоарите за сярна киселина, поради компроментиране и избягване на риска от свлачищни процеси на обваловката на предходното местоположение. При извършената проверка от РИОСВ Пазарджик на новата обвалована площадка се установи наличието на различни видове отпадъци вследствие на предишни почиствания на терена/ листна маса, пръст премесена с шлака около 0,2 куб. м., и отпадъчни метални варели/. Операторът е изпълнил предписанията на контролния орган, видно от КП № 01-10/11.12.2024г.

4. ЕМИСИИ НА ВРЕДНИ И ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА В ОКОЛНАТА СРЕДА

4.1. Доклад по Европейския регистър на емисиите на вредни вещества (ЕРЕВВ) и PRTR

Таблица. Замърсители по ЕРЕВВ и PRTR (в съответствие с Таблица 1 на Приложение 1 от образеца на ГД) виж приложение.

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

- **Замърсители по ЕРЕВВ и PRTR във въздуха**

През 2024 г. в Инсталацията за производство на катодна мед не е използвано топло излужване. При студено излужване няма отделяне на замърсители по ЕРЕВВ и PRTR във въздуха, които да могат да бъдат засечени. Преносими газо-анализатори практически не засичат замърсители.

- **Замърсители по ЕРЕВВ и PRTR във водите**

Съгласно приложените анализи през 2024 г. няма отделяне на замърсители по ЕРЕВВ и PRTR във водите.

- **Замърсители по ЕРЕВВ и PRTR в почвата**

През 2024 г. дружеството е провело мониторинг на почвите. Съгласно приложените анализи през 2024 г. няма отделяне на замърсители по ЕРЕВВ и PRTR.

- **Пренос на замърсители по ЕРЕВВ и PRTR извън площадката**

Не е извършван транспорт на замърсители по ЕРЕВВ и PRTR извън площадката.

- **Производство, обработка или употреба на замърсители по ЕРЕВВ и PRTR**

През 2024 г. от Инсталациите за производство на катодна мед и цинков сулфат, няма отделяне на замърсители свързани с производствения процес.

4.2. Емисии на вредни вещества в атмосферния въздух

През 2024 г. паровата централа не е възстановена. Процесите на студено излужване, са бавни и мудни, реално не могат да бъдат засечени емисии, освен незначителни нива на кислород и водород. Евентуалните вредни емисии на вредни вещества в атмосферния въздух биха се засекли при използване на паровата централа и съответно скрубера. Въпреки, че химията показва, че не може да има завишение на емисиите, при студено излужване, и преносими газо-анализатори практически не засичат замърсители.

Таблица.Емисии в атмосферния въздух(в съответствие с Таблица 2 на Приложение 1 от образеца на ГД) виж приложението.

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

- Неорганизираните емисии на територията на площадката, техните източници и мерките за намаляването им са представени в Таблица. Неорганизираните емисии-източници и мерки за намаляване – приложена.

4.3. Емисии на вредни и опасни вещества в отпадъчните води

- Изпълняват се инструкциите по Условия 10.1.1.1.1, 10.1.1.1.2, 10.2.1.1.1, 10.3.1.2.1
 - Условие 10.1.1.1.1 - При ежемесечните проверки на канализационната мрежа не са установени нарушения и нередности. Извършени са 12 проверки на канализационната мрежа. Не са констатирани течове и не са забелязани условия и предпоставки за замърсяване на почвите и подземните води.
 - Условие 10.1.1.1.2 - През 2024 г. на площадката постоянно текат планови ремонти на помпите и тръбопроводните линии транспортиращи оборотни води. Условието е в съответствие с КР.
 - Условие 10.2.1.1.1- Изпълняват се инструкциите и условието е в съответствие с КР.
- Съгласно Условие 10.1.2.1 на „Панагюрска медна компания” АД не се разрешава заустване на производствени отпадъчни води.
- Съгласно Условие 10.2.2.1 на „Панагюрска медна компания” АД не се разрешава заустване на охлаждащи води в р. Луда Яна.
- Условие 10.3.1.1 и Условие 10.3.1.2.1 - Битово-фекалните отпадъчни води (формирани от административно-битовата сграда) се отвеждат в двукамерна септична яма. През 2024 г. не са изгребвани утайки от септичната яма. Не са констатирани загуби, изпускания. Запълване на септичната яма е 1/5 от дълбочината и.

4.4. Управление на отпадъците

- Всички дейности по управление на отпадъците на територията на площадката се извършват в съответствие с Условие 11 на КР 117/2006 г.
- През 2024 г. тече процедура по актуализация на комплексното разрешително. Актуализацията засяга най-вече управлението на отпадъците. Разширен е списъкът с кодове на отпадъци за управление, предвижда се да се оборудват нови площадки за съхраняване на отпадъци. Тези площадки са представени на Фигура 3.
- Образуваните на площадката Смесени битови отпадъци (код 20 03 01) се предават за обезвреждане на „Омега-Интерклинър” АД, гр. София.
- Операторът се стреми да изпълнява инструкциите по Условия 11.1.3, 11.2.10, 11.2.11, 11.3.13, 11.3.14, 11.4.4, 11.5.8, 11.6.5, 11.7.2, 11.7.3.
- По време на проверката не са установени несъответствия, като липса на етикети и смесване.

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ“ АД**

През 2024 г. не са предавани за оползотворяване/обезвреждане отпадъци съгласно отчетните книги и дневниците съгласно КР, приложена Таблица 4 – Образувани отпадъци. Таблица – образувани отпадъци (съответства на Таблица 4 от Приложение 1 на образеца на ГД) приложена.

Таблица – оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (съответства на Таблица 5 от Приложение 1 на образеца на ГД) приложена.

- Временото съхраняване на отпадъците на територията на площадката се осъществява съгласно Условия 11.3.1, 11.3.2, 11.3.3, 11.3.4, 11.3.5, 11.3.6, 11.3.7, 11.3.8, 11.3.9, 11.3.10 на КР.
- През 2024 г. няма дейност по събиране и приемане на отпадъци, както третиране и транспортиране на отпадъци.

Фигури. Площадки за временно съхранение на отпадъци - приложено

- Методите за третиране на отпадъците (Условие 11.6.3) на територията на площадката са представени в следната Таблица 4.1.

Таблица 4.1. - Методи за третиране на отпадъци

Отпадък	Код	Метод за третиране
Утайки от физико-химично обработване, съдържащи опасни вещества	19 02 05*	Събиране Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Цветни метали(отпадъчен месинг)	19 12 03	Събиране Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Хартиени и картонени опаковки	15 01 01	Събиране Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Пластмасови опаковки	15 01 02	Събиране Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Опаковки от дървесни материали	15 01 03	Събиране

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ“ АД**

		Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Излезли от употреба гуми	16 01 03	Събиране Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Отпадъци от желязо и стомана	19 10 01	Събиране Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Отпадъци от цветни метали	19 10 02	Събиране Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Утайки от септични ями	20 03 04	Събиране Предаване
Други отпадъци от физично-химично обогатяване на метални полезни изкопаеми съдържащи опасни вещества(утайки от почистване на езерото за продуктивни разтвори и буферни утайници)	01 03 07*	Събиране Операция по оползотворяване с код R4(рециклиране или възстановяване на метали или метални съединения)
Нехлорирани моторни ,смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа	13 02 05*	Събиране Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Излязло от употреба оборудване,различно от упоменатото в кодове от 16 02 09 и 16 02 13	16 02 14	Събиране Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Оловни акумулаторни батерии	16 06 01*	Събиране Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Отпадъци съдържащи масла и нефтопродукти(при почистване на резервоари)	16.07.08*	Събиране Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	20 01 21*	Събиране

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ“ АД**

		Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Бетон	17 01 01	Събиране Операция по оползотворяване ,чрез влагането му при укрепване на бреговата линия на р.Луда Яна по границите на площадката
Желязо и стомана	17 04 05	Събиране Временно съхраняване на територията на площадката Предаване
Смесени битови отпадъци	20 03 01	Събиране Предаване
Прах от отпадъчни газове,съдържащ опасни вещества	10 10 09*	Приемане Операция по оползотворяване с код R13(съхраняване на отпадъци до извършване на операция по оползотворяване с код R4) Операция по оползотворяване с код R4(рециклиране или възстановяване на метали или метални съединения)
Утайки и филтърен кек ,съдържащ опасни вещества	11 01 09*	Приемане Операция по оползотворяване с код R13(съхраняване на отпадъци до извършване на операция по оползотворяване с код R4) Операция по оползотворяване с код R4(рециклиране или възстановяване на метали или метални съединения)
Шлака от пещи	10 10 03	Приемане Операция по оползотворяване с код R13(съхраняване на отпадъци до извършване на операция по оползотворяване с код R4) Операция по оползотворяване с код R4(рециклиране или възстановяване на метали или метални съединения)
Прах и частици от цветни метали	12 01 04	Приемане Операция по оползотворяване с код R13(съхраняване на отпадъци до

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

		извършване на операция по оползотворяване с код R4) Операция по оползотворяване с код R4(рециклиране или възстановяване на метали или метални съединения)
--	--	---

4.5. Шум

- Оплаквания от живущи около площадката- през 2024 г. не са постъпили оплаквания, всички показатели в норма. Място на въздействие: най-близко разположената жилищна сграда се намира в с. Цар Асен , община Пазарджик на отстояние около 1,5 км.от границите на промишления източник.
- Изпълнява се инструкцията по Условие 12.2.3.
- През 2024 г. е измерван шум от лицензирана фирма - мониторинга се осъществява едноразово на две години.

4.6. Опазване на подземните води и почвата от замърсяване

Опазване на подземните води

- Производствената дейност на „Панагюрска медна компания” АД не е източник на преки емисии в подземните води (не се изпускат замърсители).
- На територията на площадката се съхранява достатъчно количество сорбиращи материали (хидратна вар, смоли и зеолит) за почистване в случаи на разливи.
- Сорбиращите материали са разположени на определените за целта места (**Фигура 5**).
- На Генплан на площадката е обозначено мястото за извършване на товаро-разтоварни дейности (**Фигура 6**).
- Изпълняват се инструкциите по Условия 13.4,13.8.

Съгласно Условие 13.9.1. на КР трябва да се извършва собствен мониторинг на подземните води в мониторингови сондажи С-1,С-2 и С-3 (**Фигура 7**). През 2024 г. дружеството е провело мониторинг на почвите и подземните води, съгл. Условиата на КР, за което е уведомена Басейнова дирекция Пловдив съгл. Протоколи: 19865/11.04.2024г.,19866/11.04.2024г., 19867/11.04.2024г. – за 1-то тримесечие, 213/07.06.2024г., 214/07.06.2024г., 215/07.06.2024г. – за 2-ро тримесечие; 2014/24.09.2024г., 2015/24.09.2024г., 2016/24.09.2024г. – за 3-то тримесечие, ; 2733/25.10.2024г.,2734/25.10.2024г., 2735/25.10.2024г. – за 4-то тримесечие.

Опазване на почвата

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ“ АД**

- Производствената дейност на инсталацията не е източник на преки емисии в почвата (не се изпускат директно замърсители в нея).
- Изпълнени инструкциите по Условия 13.4, 13.10.5, 13.10.6, 13.11.3.
- През 2007 г. бяха определени постоянните пунктове за мониторинг на почвите (Условие 13.10.1). Разположението на пунктовете е представено на **Фигура 8**, а географските им координати са:
 - **T.1** N 42° 21' 07.1"; E 024° 19' 36.6"
 - **T.2** N 42° 21' 07.2"; E 024° 19' 38.1"
 - **T.3** N 42° 21' 06.0"; E 024° 19' 41.9"
- През 2024 г. Инсталацията на площадката е работила цялгодишно. Мониторинг на почвите е извършен през октомври 2024 г. от лицензирана фирма с протокол 2701/24.10.2024 г.

Обобщени резултати от изпълнението на инструкциите по Условие 13 (Условие 13.11.9)

- Условие 13.2. Всички разливи и/или изливане на вредни и опасни вещества на площадката се почистват веднага след откриването им. През 2024 г. не е имало такива.
- Условие 13.3. На територията на площадката се съхраняват достатъчно количество сорбиращи материали (хидратна вар, смоли и зеолит) за почистване в случаи на разливи. Сорбиращите материали са разположени на определените за целта места (**Фигура 5**).
- Условие 13.4. Всички разливи от вещества/препарати, които могат да замърсят почвата или подземните води и образуваните от тях отпадъци се третират съгласно инструкция И-КР.117/2006 00.39-2013. През 2024 г. на площадката не е имало разливи на вещества/препарати, които могат да замърсят почвата или подземните води.
- Условие 13.5. Резервоари, варели, оборудване и тръбопроводи, които не са изправни, има спуквания или течове от тях не се използват до момента на отстраняването им.
- Условие 13.6. Извършването на товаро-разтоварни работи, които могат да доведат до получаване на разливи или изливания се осъществява само на определените за тази цел места. (**Фигура 6**).
- Условие 13.8. Проверка за течове от тръбопроводи и оборудване, разположени на открито се извършват както ежедневно от сменните работници при постъпването им на смяна, така и в началото на всеки месец от Началник смените в изпълнение

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ“ АД**

на инструкция И-КР.117/2006 00.40-2019. Резултатите от проверките, установените течове, причините за тях и предприетите действия се отбелязват в дневници. През 2024 г. на територията на площадката не е имало притеснителни течове от тръбопроводи и оборудване, корегиращите действия са отбелязани в дневниците.

- Условие 13.11.4 Третирането на възникналите на територията на площадката разливи се осъществява в съответствие с инструкция И-КР.117/2006 00.39-2019. През 2024 г. на територията на площадката не е имало разливи.

5. Доклад по Инвестиционна програма за привеждане в съответствие с условията на КР (ИППСУКР)

През 2024 г., във връзка с осъществяване на инвестиционното намерение за напълно възстановяване на дейността на Инсталацията за добив на катодна мед и Инсталацията за добив на цинков сулфат, са направени инвестиции:

- Продължил е ремонтът на технологично оборудване;
- Продължил е ремонтът и възстановяване на технологични връзки;

През 2024 г. не са провеждани дейности от Инвестиционната програма за привеждане в съответствие с условията на Комплексното разрешително.

6. Прекратяване на работата на инсталации или части от тях

- През 2007 г. в съответствие с Условие 16.3. на КР е разработен и утвърден „План за временно прекратяване на дейността на инсталацията за производство на цинков сулфат“. Причина за прекратяване на дейността на инсталацията е временното преустановяване на производство на цинков сулфат на територията на площадката. Всички мероприятия, предвидени с Плана са изпълнени в определения срок.

- През 2009 г. в съответствие с Условие 16.3. на КР е разработен и утвърден „План за временно прекратяване на дейността на инсталацията за производство на катодна мед“. Причина за прекратяване на дейността на инсталацията е преустановяване на електрозахранването на територията на площадката. Всички мероприятия, предвидени с Плана са изпълнени в определения срок.

- През 2013 г. е подадено инвестиционно намерение за възстановяване на дейността на инсталациите.

- През м. август 2024 г. е прекратена дейността на инсталацията поради основни капиталови ремонти и е планирано единствено мониторинг и наблюдение на инсталацията.

- Насипище за окисни и некодичонни руди

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

На 11.12.2009 г. „Еко медет” ЕООД (сега „Еко Антрацит” ЕАД), се задължава да поеме управлението на дренажните води от насипището за окисни и некондиционни руди на рудник „Цар Асен 1” с цел поддържане на екологичното равновесие в региона.

През февруари 2024 г. и август 2023 г. „Панагюрска медна компания” АД е сключила договор с „Еко Антрацит” ЕАД за поддръжка на нивото на езерото към насипището и припомпване на дебалансовите води към котлована на рудник „Цар Асен 1”. Подписан е договори №№ ЕА-03-02/26.02.2024 г. и ЕА-03-04/03.08.2023 г. между „Панагюрска медна компания” АД и „Еко Антрацит” ЕАД за препомпване и преработка на дебалансови води от езерото за богати разтвори към насипището за некондиционни и окисни руди.

През юни 2022 г. Насипището за окисни и некондиционни руди е предадено за стопанисване и управление на „Панагюрска медна компания” АД, съгласно договор с „Панагюрски мини” ЕАД (в ликвидация).

В съответствие с Условие 16.3. на КР е разработен и утвърден „План за временно прекратяване на дейността на резервоар за съхранение на сярна киселина”. Причина за прекратяване на неговата дейност е поради дефекти на съоръжението. Демонтирането му е извършено, с цел ремонт и възстановяване. Всички мероприятия, предвидени с Плана са изпълнени. През месец декември 2023 г. фирмата предприе мерки за преместване на резервоарите за сярна киселина на обезопасена площадка по препоръка на РИОСВ-Пазарджик.

7. Свързани с околната среда аварии, оплаквания и възражения

7.1. Аварии

- В изпълнение на Условие 14.1 от КР №117/2006 с писмо Изх. № 26-00-2256/25.06.2007г. на Заместник-министъра на МОСВ, Инсталацията за производство на катодна мед и цинков сулфат е класифицирана съгласно чл. 103 от ЗООС като предприятие и/или съоръжение, за което не е необходимо издаване на разрешително по чл.104 от ЗООС;
- В изпълнение на Условие 14.8 от КР №117/2006 се води „Книга за наличието на опасни вещества и препарати, попадащи в обхвата на Приложение 3 на ЗООС”;
- През отчетната година не са възникнали аварийни ситуации и аварии застрашаващи замърсяването на околната среда.

Компанията оператор предприе мерки по актуализация на аварийният план във връзка с актуалните разпоредби на чл.35 ал.1 от Закона за защита при бедствия (изм., ДВ бр. 77 от 18.07.2018 г.) и е съобразен с изискванията на следните нормативни актове: Закон за опазване на околната среда (изм.ДВ. бр.98 от 2014 год.), чл.20 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд (изм. и доп. ДВ. бр. 27 от 25.03.2014 г.), Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (изм., ДВ бр. 61 от 25.07.2014 г.), чл. 248 от Наредба № 7 от 23 септември 1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване, (изм. ДВ бр.24 от 12.03.2013г.), Наредба № РД-07-

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

2 от 2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд (изм., ДВ бр. 25 от 30.03.2010 г) Наредба за реда за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуални средства за защита (изм.ДВ бр. 16 от 19 февруари 2013г.)

Преходни и анормални режими на работа

- Изпълняват се инструкциите по Условия 15.1, 15.2 и 15.2.1
- Докладване по Плана за собствен мониторинг (Условия 15.3)
- **Емисии в атмосферата**

На производствената площадка са локализирани два точкови източника на отпадъчни газове, а именно изходящ комин от пречиствателно съоръжение (воден скруббер) и комин за изходящи газове от парогенератора. И двата източника са част от паровата централа, но дейността и все още не е възстановена. Ето защо през 2024 г. не са провеждани измервания на емисиите на вредни вещества в изпусканите отпадъчните газове.

○ **Отпадни води**

Технологията на обекта не предвижда наличието на отпадни води. Всички възможни технологични разливи на площадката са с параметрите на самите разтвори и се отвеждат в буферите за работни разтвори, а от там за повторно използване.

На производствената площадка на предприятието е изградена канализационна мрежа обхващаща както валежните води, така и водите от измиването на производствени площадки. Канализационната мрежа събира тези води и ги отвежда в общ помпен зумпф, откъдето постъпват в смукателната камера на помпена станция за повторно използване.

Валежните води се локализируют и се събират с локална канализация и се отвеждат към басейните като се ползват, като оборотни промишлени води.

За битово-фекалните води е изградена двукамерна септична яма.

○ **Повърхностно течащи води**

Площадката на обекта граничи с река Луда Яна, чието корито минава в непосредствена близост до насипа на пътя преграждащ от юг езерото за продуктивни разтвори. Основният възможен замърсител на реката са дрениращите се през пукнатините на масива в долнището на насипището окисни води от езерото.

○ **Мониторинг на технологичните процеси**

През 2024 г. технологичните процеси се следят с вътрешен мониторингът на технологичните процеси и е от съществено значение за получаване на продукт с високо качество.

Дозирането на разтворите, сярната киселина, електролита и екстрагента се извършва съгласно Писана технология на технологичните процеси от главния технолог .

Мониторингът на технологичните процеси включва:

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА
КОИТО Е ПРЕДОСТАВЕНО КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО №117/2006 НА
„ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ” АД**

- ежедневно анализиране на набогатените излужващи разтвори рН, свободна сярна киселина и съдържание на мед;
- ежедневно анализиране на захранващите сорбционната инсталация разтвори за рН, свободна сярна киселина и мед;
- ежедневно анализиране на филтрата (отработените разтвори) от сорбционната инсталация за рН, свободна сярна киселина и мед;
- ежедневно анализиране (на всеки два часа) на захранващите екстракционната инсталация разтвори за рН, свободна сярна киселина и мед;
- ежедневно анализиране (на всеки два часа) на рафината (отработените разтвори) от екстракционната инсталация за рН, свободна сярна киселина и мед;
- ежедневно анализиране (на всеки четири часа) на богатия електролит за свободна сярна киселина и мед;
- ежедневно анализиране (на всеки четири часа) на бедния електролит за свободна сярна киселина и мед.

Анализите се извършват от химическата лаборатория на обекта.

През 2024 г. е провеждан мониторинг на технологичните процеси, които е вътрешен процес на фирмата.

○ **Мониторинг на работната среда**

- През 2024 г. е провеждан мониторинг на работната среда съгл. договор със служба по трудова медицина.

8. Подписване на Годишния доклад

Декларация

Удостоверявам верността, точността и пълнотата на представената информация в Годишния доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено Комплексно разрешително №117/2006 г. на „Панагюрска медна компания” АД.

Не възразявам срещу предоставянето от страна на ИАОС, РИОСВ или МОСВ на копия от този доклад на трети лица.

„Панагюрска медна компания” АД

Изпълнителен директор

Дата: 12.05.2025 г.

Таблица 1. Замърсители по ЕРЕВВ и PRTR

№	CAS номер	Замърсител	Емисионни прагове (колона 1)			Праг за пренос на замърсители извън площ. (колона 2) kg/год.	Праг за производство, обработка или употреба (колона 3) kg/год.
			във въздух (колона 1a) kg/год.	във води (колона 1b) kg/год.	в почва (колона 1c) kg/год.		
7#		ЛОС без метан(NMVOC)	-(0)	-(0)	-(0)	-(0)	*
11#		Серни оксиди (SO _x /SO ₂)	-(0)	-(0)	-(0)	-(0)	*
20#	7440-50-8	Мед и съединенията му (като Cu)	-(0)	-(0)	-(0)	-(0)	-(0)
23#	7439-92-1	Олово и съединенията му(като Pb)	-(0)	-(0)	-(0)	-(0)	-(0)
24#	7440-66-6	Цинк и съединенията му(като Zn)	-(0)	-(0)	-(0)	-(0)	-(0)
71#	108-95-2	Феноли (като общ C)	-(0)	-(0)	-(0)	-(0)	-(0)
86#		Фини прахови частици<10µm(PM10)	-(0)	-(0)	-(0)	-(0)	*

Таблица 1-1. Неорганизирани емисии-източници и мерки за намаляване

№	Източник на неорганизирани емисии	Химични агенти	Мерки за намаляване на неорганизираните емисии
1	Органична фаза в екстракционното отделение,което е част от Инсталацията за производство на катодна мед	Газолин	Съоръженията в които протича процеса на течна екстракция представляват съдове от неръждаема стомана , снабдени с уплътнени капаци които ограничават отделянето на емисии в атмосферата при непрекъснато движение на органичната фаза Предвидена е и естествена вентилация
		Фенол	
		Октан	
		Стирен	
2	Електролизни вани в електролизното отделение, което е част от Инсталацията за производство на катодна мед	Серен диоксид	За ограничаване емисиите на серен диоксид (т.нар киселинна мъгла) в електролизните вани се поставя слой от PVC покритие, който „подтискат“ отделянето и.

Таблица 2. Емисии в атмосферния въздух

Параметър	Единица	НДЕ съгласно КР	Резултати от мониторинг		Честота на мониторинг	Съответствие Брой /%
			Непрекъснат мониторинг	Периодичен мониторинг		
ЛОС без метан(NMVOC)	mg/m ³	*	-	-	-	-
Фенол	mg/m ³	*	-	-	-	-
Серни оксиди (SO _x /SO ₂)	mg/m ³	400	-	-	-	-
Фини прахови частици<10µm	mg/m ³	20	-	-	-	-
Pb	mg/m ³	1	-	-	-	-
Cu	mg/m ³	2	-	-	-	-
Zn	mg/m ³		-	-	-	-

*-гранична стойност,съгласно Наредба №13,ДВ бр.8/2004

Таблица 3. Емисии в отпадъчни води (производствени, охлаждащи, битово-фекални и/или дъждовни) във водни обекти/канализация

Параметър	Единица	НДЕ, съгласно КР	Резултати от мониторинг	Честота на мониторинг	Съответствие
-	-	-	-	-	-

Спомагателен материал	Годишно количество съгласно КР	Количество за единица продукт съгласно КР	Употребено годишно количество	Количество за единица продукт	Съответствие
Сярна киселина	9600 t/y	10т/т	95 t/y	10т/т	Да
Екстрактант (LIX 984 , LIX 84-I	1,92 t/y	0,002т/т	0,02 t/y	0,002т/т	Да
Йонообменна смола	0,192 t/y	0,0002т/т	0.002 t/y	0,0002т/т	Да
Разтворител (Shellsol)	38,4 t/y	0,04т/т	0.40 t/y	0,04т/т	Да
Смазочни масла за машините	0,18 t/y	0,0002т/т	0,002 t/y	0.0002т/т	Да
Вискозни масла(греси) за смазване на машинни части	0,06 t/y	0,00006т/т	0,0006 t/y	0,00006т/т	Да

Гориво	Годишно количество съгласно КР,t/y	Употребено годишно количество, t/y	Количество за единица продукт, t/t	Съответствие
Дизелово гориво	28,8	0 t/y	0	да

Таблица 4. Образуване на отпадъци

Отпадък	Код	Годишно количество (t/y)		Годишно количество за единица продукт (t/t)		Временно съхранение на площадката, № по КР; (t)	Транспорти ране собствен транспорт/ външна фирма (t)	Съответствие
		Количества определени с КР	Реално измерено	Количества определени с КР	Реално измерено			
Утайки от физико-химично обработване, съдържащи опасни вещества	19 02 05*	480	-	8	-	2; (0)	-	Да
Цветни метали (отпадъчен месинг)	19 12 03	195	-	0,203	-	2; (0,0)	-	да
Хартиени и картонени опаковки	15 01 01	0,5	-	-	-	3; (0,0)	-	да
Пластмасови опаковки	15 01 02	2	-	-	-	3; (0,0)	-	да
Опаковки от дървесни материали	15 01 03	0,2	-	-	-	3; (0,0)	-	да
Излезли от употреба гуми	16 01 03	0,2	-	-	-	-	-	да
Отпадъци от желязо и стомана	19 10 01	1,5	-	-	-	-	-	да
Отпадъци от цветни метали	19 10 02	1,5	-	-	-	-	-	да
Утайки от септична яма	20 03 04	18	-	-	-	-	-	да
Други отпадъци от физично и химично обогатяване на метални полезни изкопаеми съдържащи опасни вещества(утайки от почистване на езерото за богати разтвори и утайници)	01 03 07*	2,88	-	-	-	1; (24,400)	-	да
Нехлорирани моторни,смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа	13 02 05*	0,5	-	-	-	3; (0,0)	-	да
Излязло от употреба оборудване	16 02 14	0,1	-	-	-	-	-	да
Оловни акумулаторни батерии	16 06 01*	0,2	-	-	-	-	-	да
Отпадъци,съдържащи масла и нефтопродукти(при почистване на резервоари)	16 07 08*	0,8	-	-	-	3; (0,0)	-	да
Флуоресцентни тръби и други отпадъци,съдържащи живак	20 01 21*	0,025	-	-	-	3; (0,0)	-	да
Бетон	17 01 01	2	-	-	-	-	-	да
Желязо и стомана	17 04 05	2	-	-	-	3; (0,0)	-	да
Смесени битови отпадъци	20 03 01	20	-	-	-	-	-	да

Таблица 5. Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци

Отпадък	Код	Оползотворяване на площадката	Обезвреждане на площадката	Име на външната фирма, извършваща операцията по оползотворяване/ обезвреждане – (t)	Съответствие
Утайки от физико-химично обработване, съдържащи опасни вещества	19 02 05*	-	-	-	да
Цветни метали (отпадъчен месинг)	19 12 03	-	-	-	да
Хартиени и картонени опаковки	15 01 01	-	-	-	да
Пластмасови опаковки	15 01 02	-	-	-	да
Опаковки от дървесни материали	15 01 03	-	-	-	да
Излезли от употреба гуми	16 01 03	-	-	-	да
Отпадъци от желязо и стомана	19 10 01	-	-	-	да
Отпадъци от цветни метали	19 10 02	-	-	-	да
Утайки от септична яма	20 03 04	-	-	-	да
Други отпадъци от физично и химично обогатяване на метални полезни изкопаеми съдържащи опасни вещества(утайки от почистване на езерото за богати разтвори и утайници)	01 03 07*	-	-	-	да
Нехлорирани моторни,смазочни и масла за зъбни предавки на минерална основа	13 02 05*	-	-	-	да
Излязло от употреба оборудване	16 02 14	-	-	-	да
Оловни акумулаторни батерии	16 06 01*	-	-	-	да
Отпадъци,съдържащи масла и нефтопродукти(при почистване на резервоари)	16 07 08*	-	-	-	да
Флуоресцентни тръби и други отпадъци,съдържащи живак	20 01 21*	-	-	-	да
Бетон	17 01 01	-	-	-	да
Желязо и стомана	17 04 05	-	-	-	да
Смесени битови отпадъци	20 03 01	-	-	-	да
Прах от отпадъчни газове, съдържащи опасни вещества	10 10 09*	-	-	-	да
Утайки от фитърен кек, съдържащи опасни вещества	11 01 09*	-	-	-	да
Шлака от пещи	10 10 03	-	-	-	да
Прах и частижи от цветни метали	12 01 04	-	-	-	да

Таблица 6. Шумови Емисии

Място за измерване	Ниво на звуково налягане в dB (A) съгласно КР	Измерено през		Съответствие
		деня	нощта	
1	70	49,7	48,4	Да
2	70	51,6	49,1	Да
3	70	50,5	50,4	Да
4	70	51,8	51,6	Да
5	70	53,6	52,5	Да
6	70	52,2	50,8	Да
7	70	50,1	47,6	Да
8	70	49,6	46,9	Да
9	70	48,7	47,1	Да
10	70	47,5	46,9	Да

Забележка: Място на въздействие: най-близко разположената жилищна сграда се намира в с. Цар Асен , община Пазарджик на отстояние около 1,5 км. от границите на промишления източник.

Таблица 7. Опазване на подземните води

Триме сечие	Сондаж №	Показател	Концентрация в подземните води съгласно Наредба 1 30.10.2007 и изменения	Резултати от мониторинг	Съответ ствие	Предприети действия
I	C-1	pH	6,5 - 9,5	4.21		
		Електропроводи мост	2000	1450	Да	
		Сульфати,mg/l	250	1100	Не	
		Манган, µg/l	50	13	Да	
		Мед,mg/l	0,2	8.90	Не	
		Арсен, µg/l	10	<0.003	Да	
		Олово,µg/l	10	0.035	Да	
		Желязо, µg/l	200	0.18	Да	
		Кадмий,µg/l	5	0.011	Да	
		Цинк,mg/l	1	2.9	Не	
		Никел,µg/l	20	0.77	Да	
	C-2	pH	6,5 - 9,5	4.30	Не	
		Електропроводи мост	2000	1330	Да	
		Сульфати,mg/l	250	915	Не	
		Манган, µg/l	50	14	Да	
		Мед,mg/l	0,2	12	Не	
		Арсен, µg/l	10	<0.003	Да	
		Олово,µg/l	10	0.007	Да	
		Желязо, µg/l	200	0.026	Да	
		Кадмий,µg/l	5	0.012	Да	
		Цинк,mg/l	1	4.3	Не	
		Никел,µg/l	20	1.13	Да	
	C-3	pH	6,5 - 9,5	4.09	Не	
		Електропроводи мост	2000	1640	Да	
		Сульфати,mg/l	250	1230	Не	
		Манган, µg/l	50	18	Да	
		Мед,mg/l	0,2	5.7	Не	
		Арсен, µg/l	10	<0.003	Да	
		Олово,µg/l	10	0.049	Да	
		Желязо, µg/l	200	0.46	Да	
		Кадмий,µg/l	5	0.010	Да	
		Цинк,mg/l	1	1.56	Не	
		Никел,µg/l	20	0.40	Да	

Триме сечие	Сондаж №	Показател	Концентрация в подземните води съгласно Наредба 1 30.10.2007 и изменения	Резултати от мониторинг	Съответ ствие	Предприети действия
II	C-1	pH	6,5 - 9,5	4.10	Не	
		Електропроводи мост	2000	1066	Да	
		Сульфати,mg/l	250	710	Не	
		Манган, µg/l	50	9.4	Да	
		Мед,mg/l	0,2	6.4	Не	
		Арсен, µg/l	10	<0.003	Да	
		Олово,µg/l	10	0.018	Да	
		Желязо, µg/l	200	0.037	Да	
		Кадмий,µg/l	5	0.008	Да	
		Цинк,mg/l	1	3.5	Не	
		Никел,µg/l	20	0.63	Да	
	C-2	pH	6,5 - 9,5	6.40	Не	
		Електропроводи мост	2000	1357	Да	
		Сульфати,mg/l	250	711	Не	
		Манган, µg/l	50	9.4	Да	
		Мед,mg/l	0,2	0.94	Не	
		Арсен, µg/l	10	<0.003	Да	
		Олово,µg/l	10	<0.002	Да	
		Желязо, µg/l	200	<0.001	Да	
		Кадмий,µg/l	5	0.006	Да	
		Цинк,mg/l	1	1.42	Не	
		Никел,µg/l	20	0.36	Да	
	C-3	pH	6,5 - 9,5	6.04	Не	
		Електропроводи мост	2000	1260	Да	
		Сульфати,mg/l	250	712	Не	
		Манган, µg/l	50	9.7	Да	
		Мед,mg/l	0,2	0.66	Не	
		Арсен, µg/l	10	<0.003	Да	
		Олово,µg/l	10	<0.002	Да	
		Желязо, µg/l	200	<0.001	Да	
		Кадмий,µg/l	5	0.004	Да	
		Цинк,mg/l	1	0.75	Да	
		Никел,µg/l	20	0.18	Да	

Триме сечие	Сондаж №	Показател	Концентрация в подземните води съгласно Наредба 1 30.10.2007 и изменения	Резултати от мониторинг	Съответ ствие	Предприети действия
III	C-1	pH	6,5 - 9,5	4.44	Не	
		Електропроводимост	2000	1030	Да	
		Сульфати,mg/l	250	720	Не	
		Манган, µg/l	50	10.6	Да	
		Мед,mg/l	0,2	6.9	Не	
		Арсен, µg/l	10	<0.003	Да	
		Олово,µg/l	10	<0.002	Да	
		Желязо, µg/l	200	0.13	Да	
		Кадмий,µg/l	5	0.010	Да	
		Цинк,mg/l	1	2.7	Не	
		Никел,µg/l	20	0.67	Да	
	C-2	pH	6,5 - 9,5	4.24	Не	
		Електропроводимост	2000	1423	Да	
		Сульфати,mg/l	250	1250	Не	
		Манган, µg/l	50	19	Да	
		Мед,mg/l	0,2	7.3	Не	
		Арсен, µg/l	10	<0.003	Да	
		Олово,µg/l	10	0.12	Да	
		Желязо, µg/l	200	0.36	Да	
		Кадмий,µg/l	5	0.012	Да	
		Цинк,mg/l	1	2.80	Не	
		Никел,µg/l	20	0.71	Да	
	C-3	pH	6,5 - 9,5	4.11	Не	
		Електропроводимост	2000	1859	Да	
		Сульфати,mg/l	250	1800	Не	
		Манган, µg/l	50	28	Да	
		Мед,mg/l	0,2	6.5	Не	
		Арсен, µg/l	10	<0.003	Да	
		Олово,µg/l	10	0.27	Да	
		Желязо, µg/l	200	0.85	Да	
		Кадмий,µg/l	5	0.015	Да	
		Цинк,mg/l	1	2.6	Не	
		Никел,µg/l	20	0.68	Да	

Триме сечие	Сондаж №	Показател	Концентрация в подземните води съгласно Наредба 1 30.10.2007 и изменения	Резултати от мониторинг	Съответ ствие	Предприети действия
IV	C-1	pH	6,5 - 9,5	4.44	Не	
		Електропроводимост	2000	957	Да	
		Сульфати,mg/l	250	707	Не	
		Манган, µg/l	50	10.9	Да	
		Мед,mg/l	0,2	2.2	Не	
		Арсен, µg/l	10	<0.003	Да	
		Олово,µg/l	10	0.080	Да	
		Желязо, µg/l	200	0.15	Да	
		Кадмий,µg/l	5	0.005	Да	
		Цинк,mg/l	1	0.88	Да	
		Никел,µg/l	20	0.22	Да	
	C-2	pH	6,5 - 9,5	4.75	Не	
		Електропроводимост	2000	637	Да	
		Сульфати,mg/l	250	332	Не	
		Манган, µg/l	50	9	Да	
		Мед,mg/l	0,2	3.1	Не	
		Арсен, µg/l	10	<0.003	Да	
		Олово,µg/l	10	0.011	Да	
		Желязо, µg/l	200	0.080	Да	
		Кадмий,µg/l	5	0.004	Да	
		Цинк,mg/l	1	1.10	Не	
		Никел,µg/l	20	0.27	Да	
	C-3	pH	6,5 - 9,5	4.40	Не	
		Електропроводимост	2000	795	Да	
		Сульфати,mg/l	250	511	Не	
		Манган, µg/l	50	7.50	Да	
		Мед,mg/l	0,2	2.70	Не	
		Арсен, µg/l	10	<0.003	Да	
		Олово,µg/l	10	0.049	Да	
		Желязо, µg/l	200	0.053	Да	
		Кадмий,µg/l	5	0.005	Да	
		Цинк,mg/l	1	1.01	Да	
		Никел,µg/l	20	0.025	Да	

Таблица 8. Опазване на почви

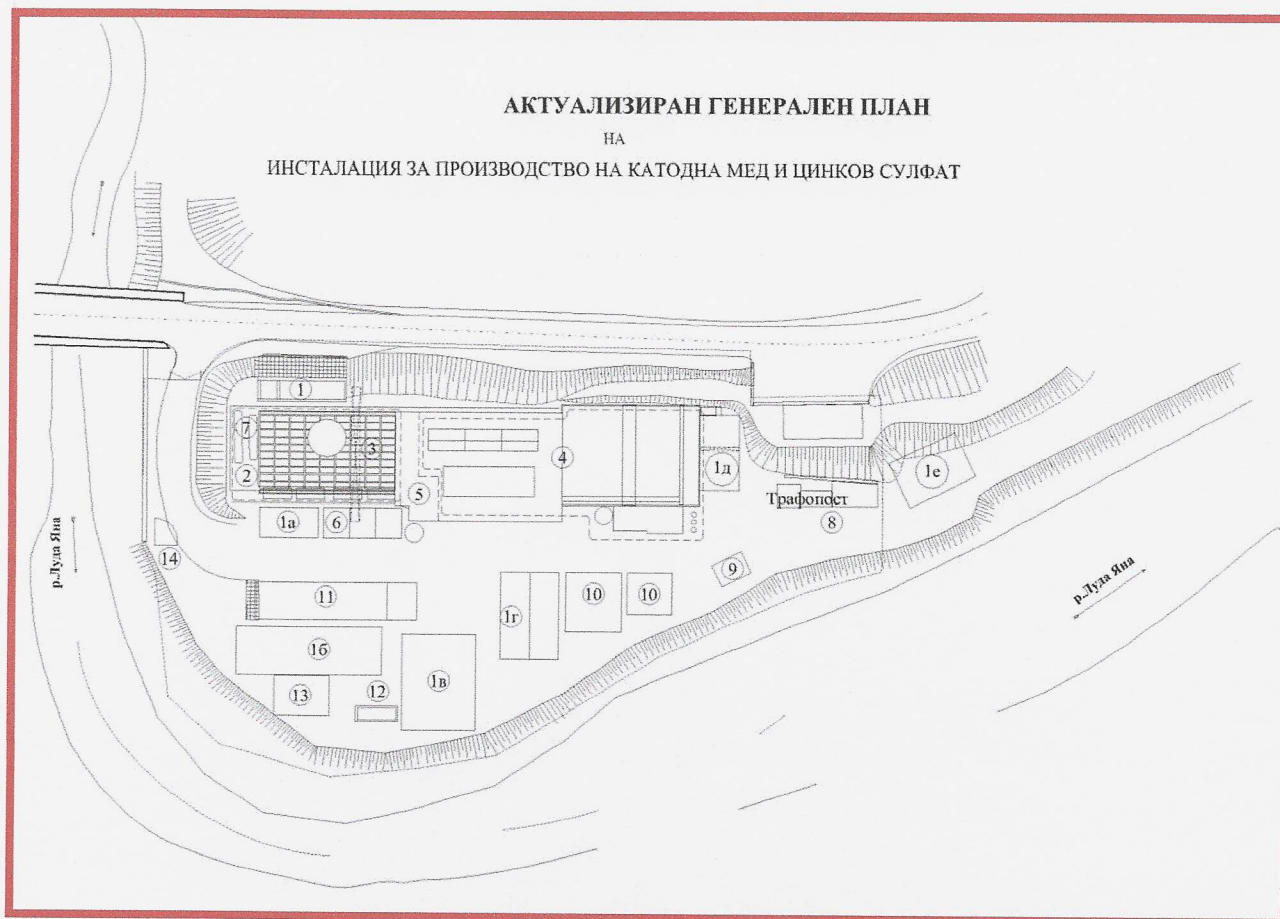
Показател		Концентрация в почви (базово състояние), съгласно КР	Пробо вземна точка	Резултати от мониторинг	Честота на мониторинг	Съответствие
pH	-	8,23	Т1	6,12	1г	
Мед	mg/kg	2878		37,1	1г	Да
Манган	mg/kg	741		435	1г	Да
Арсен	mg/kg	1,19		4,1	1г	Не
Олово	mg/kg	32		9,3	1г	Да
Желязо	g/kg	27		24.5	1г	Да
Кадмий	mg/kg	2,3		<0,1	1г	Да
Цинк	mg/kg	1537		18.8	1г	Да
Никел	mg/kg	20		10	1г	Да
pH	-	6,63	Т2	6,21	1г	Да
Мед	mg/kg	6363		58	1г	Да
Манган	mg/kg	764		755	1г	Да
Арсен	mg/kg	0,95		4,2	1г	Не
Олово	mg/kg	47		9,4	1г	Да
Желязо	g/kg	5,7		37.13	1г	Не
Кадмий	mg/kg	1,9		<0,1	1г	Да
Цинк	mg/kg	455		37.5	1г	Да
Никел	mg/kg	19		1	1г	Да
pH	-	6,77	Т3	5,14	1г	
Мед	mg/kg	6995		59	1г	Да
Манган	mg/kg	1094		618	1г	Да
Арсен	mg/kg	0,55		3,2	1г	Не
Олово	mg/kg	136		10.5	1г	Да
Желязо	g/kg	67		37.72	1г	Да
Кадмий	mg/kg	4,5		<0,1	1г	Да
Цинк	mg/kg	407		18.9	1г	Да
Никел	mg/kg	53		1	1г	Да

Таблица 9. Аварийни ситуации

Дата на инцидента	Описание на инцидента	Причини	Предприети действия	Планирани действия	Органи, които са уведомени
	Няма				

Таблица 10. Оплаквания или възражения, свързана с дейността на инсталациите, за която е представено КР

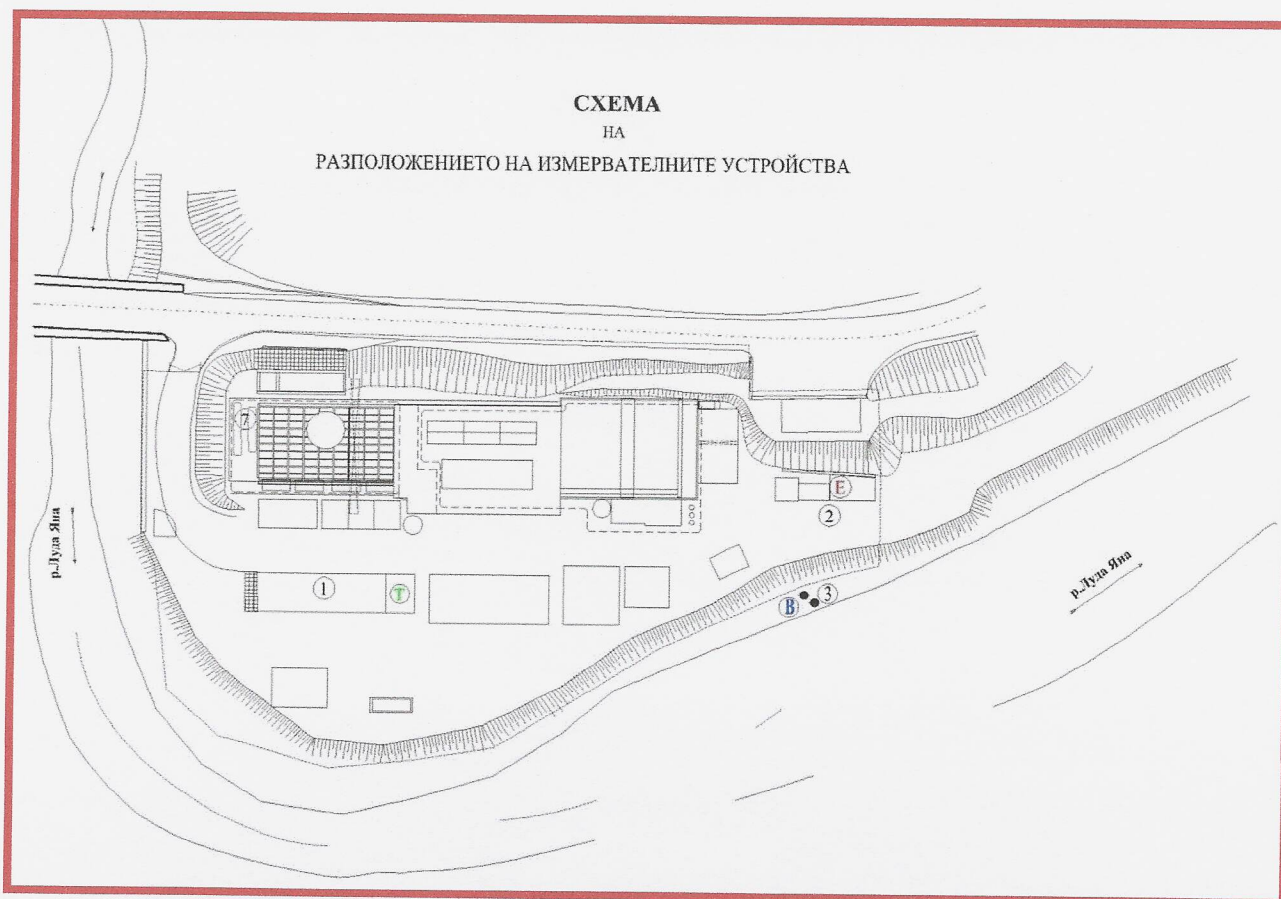
Дата на оплакването или възражението	Приносител на оплакването	Причини	Предприети действия	Планирани действия	Органи, които са уведомени
-	Няма	-	-	-	-

Фигура 1. Генерален план на Инсталация за производство на катодна мед и цинков сулфат

ЛЕГЕНДА:

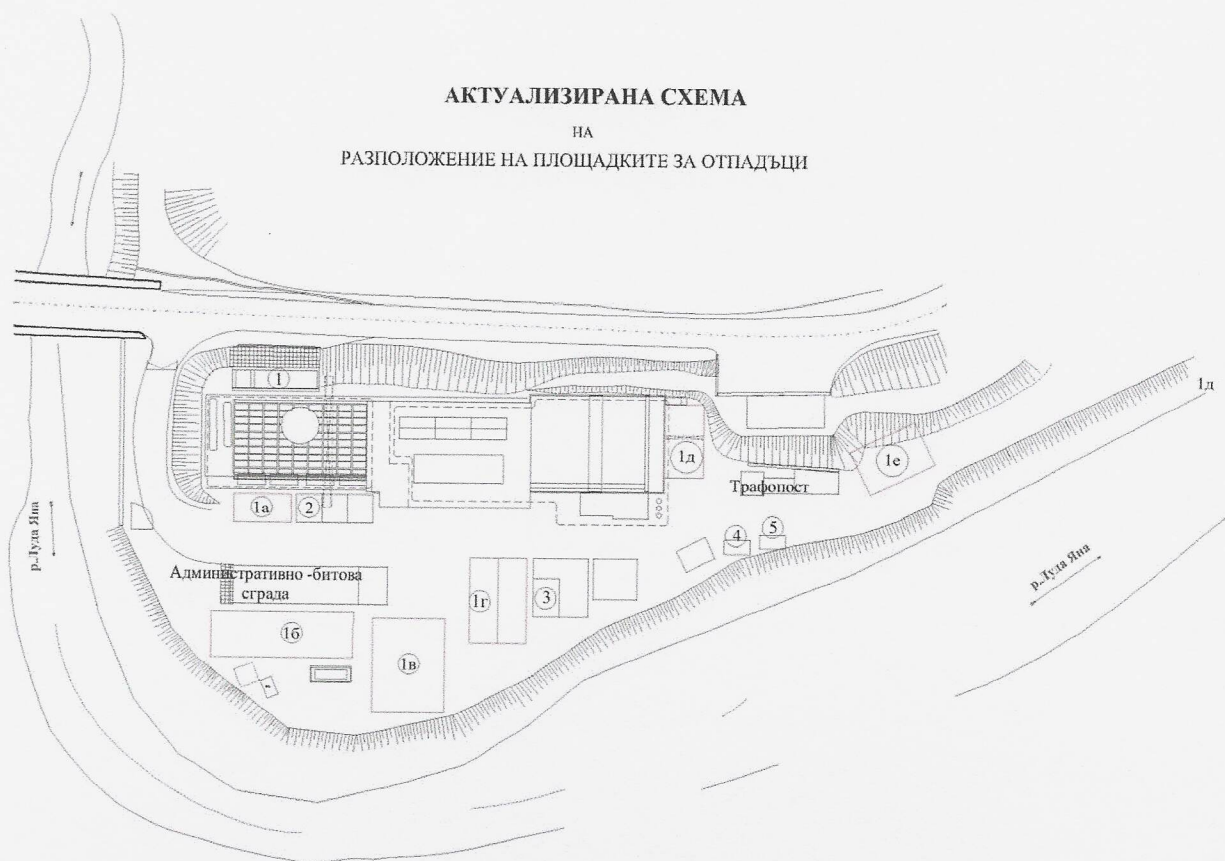
- 1 - Приемен склад за мед и цинк съдържащи отпадъци
- 1a, 1b, 1c, 1d и 1e - площадки за отпадъци според актуализацията на КР
- 2 - Подготовка на суровини
- 3 - Инсталация за преработка на мед съдържащи отпадъци
- 4 - Инсталация за производство на катодна мед
- 5 - Инсталация за производство на цинков сулфат
- 6 - Склад за краен отпадък (бетонни клетки за отцеждане)
- 7 - Резервоари за сярна киселина
- 8 - Трафопост
- 9 - Работилница
- 10 - Склад за резервни части и готова продукция
- 11 - Административно - битова сграда
- 12 - Резервоар за дизелово гориво
- 13 - Тоалетна със септична яма
- 14 - КПП

Фигура 2. Разположение на измервателните устройства за електроенергия, вода и топлоенергия

ЛЕГЕНДА:

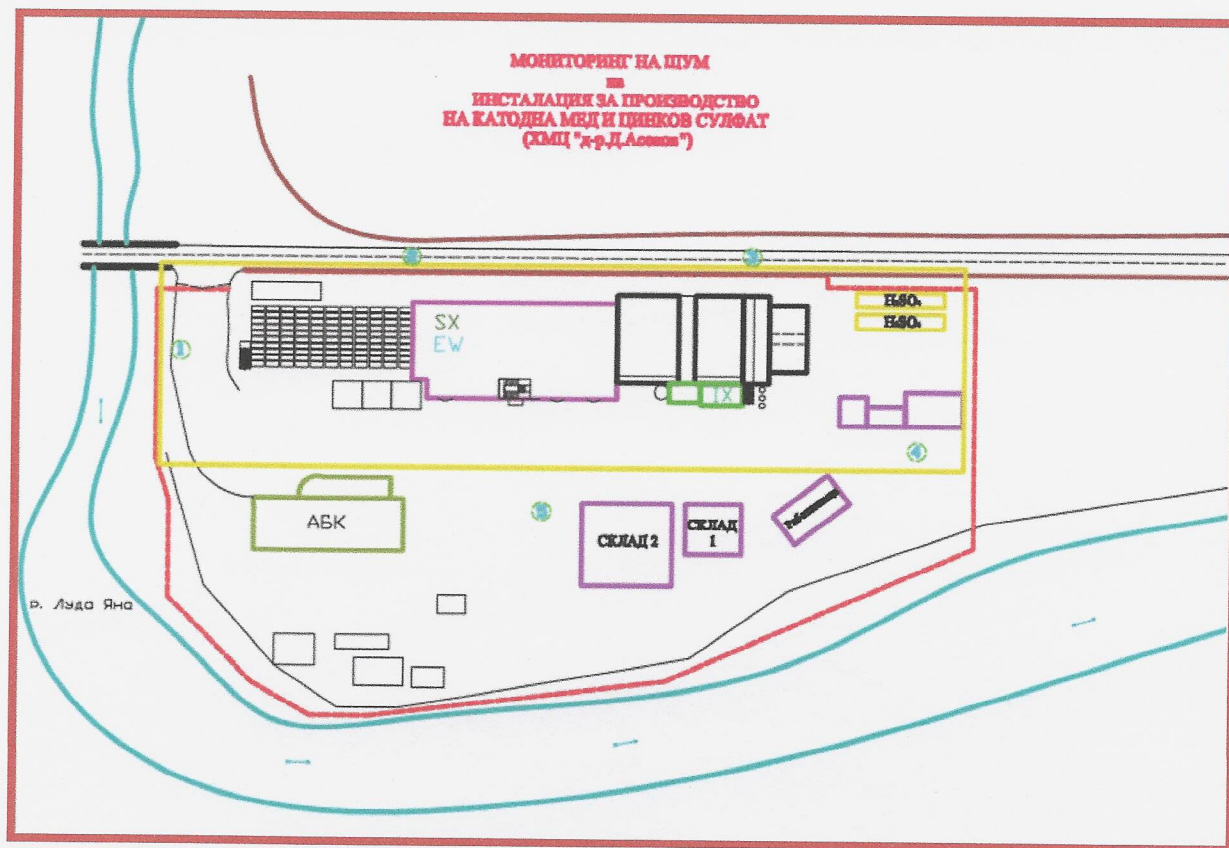
- 1 – Административно-битова сграда
- 2- Трафопост
- 3 – Водовземни съоръжения
- T – измервателно съоръжение за топлоенергия
- E – измервателно съоръжение за електроенергия
- B – измервателно устройство за вода

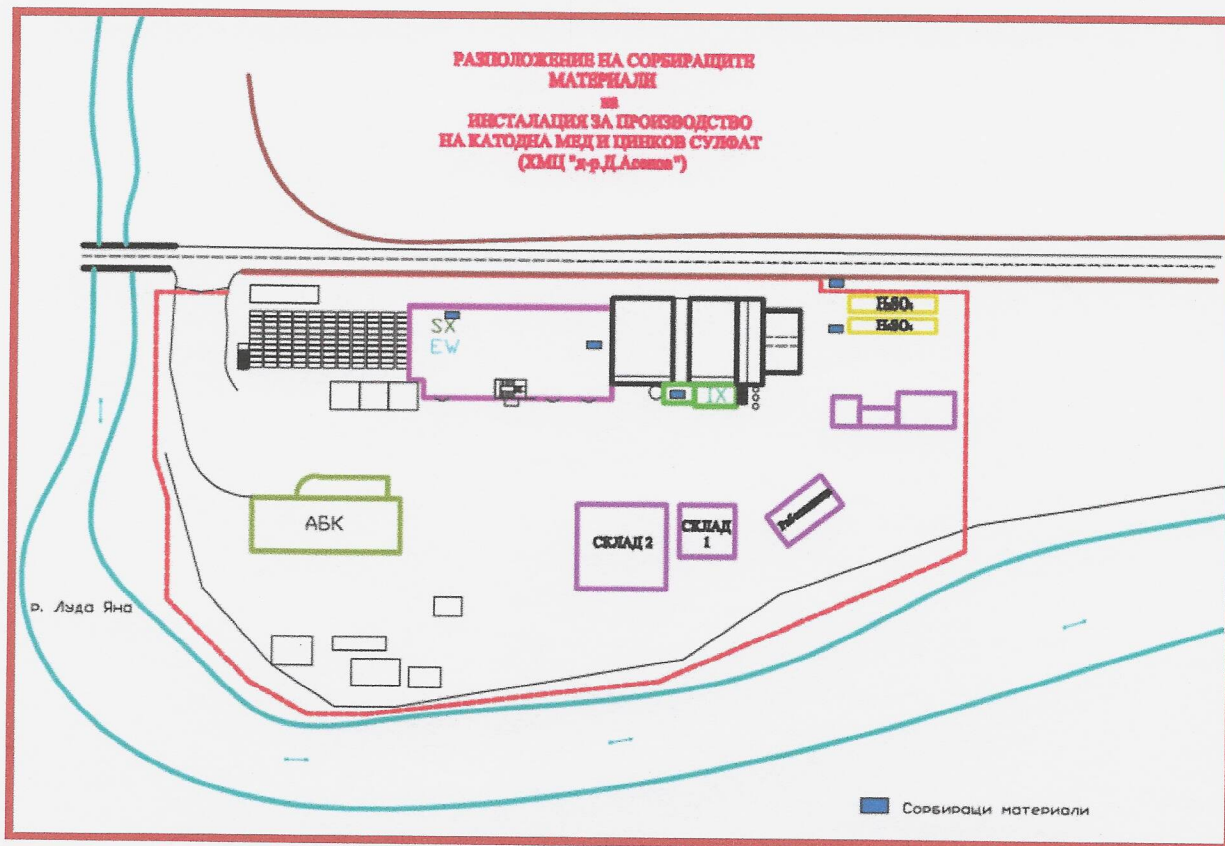
Фигура 3. Управление на отпадъци

ЛЕГЕНДА:

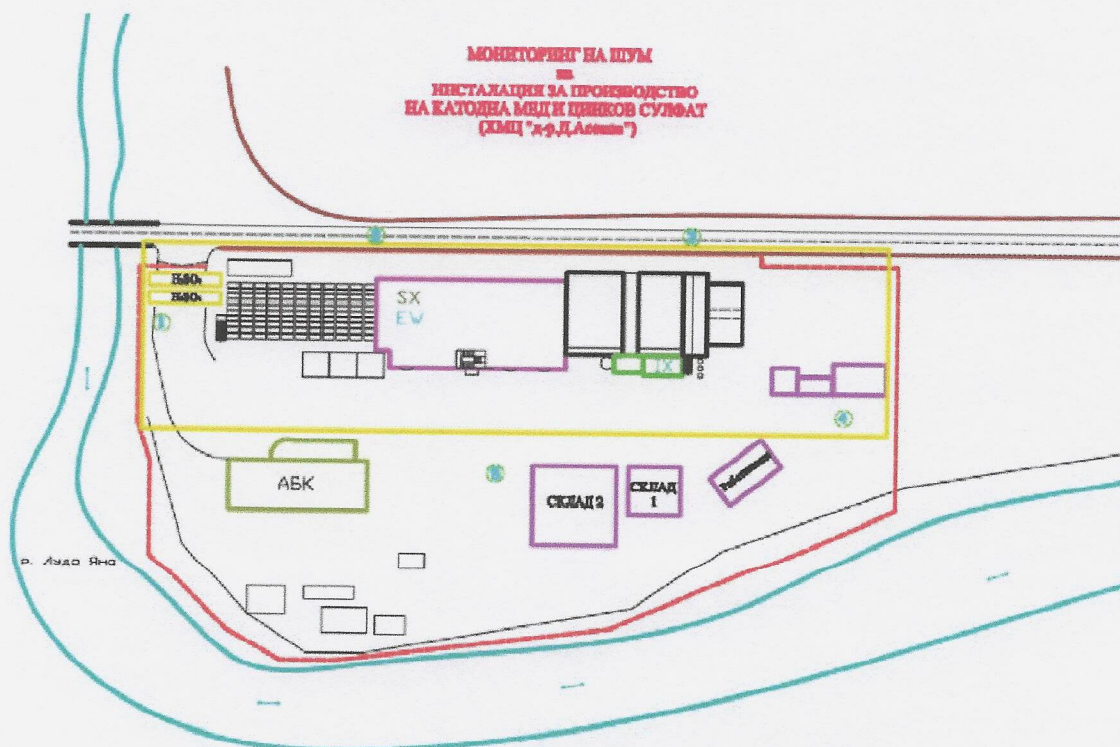
- 1 – Приемна площадка за мед и цинк съдържащи отпадъци – стара
- 1а, 1б, 1в, 1г, 1д и 1е – Нови площадки за отпадъци според актуализацията на КР
- 2 – Площадка за съхраняване на краен отпадък
- 3 – Склад за разделно събиране на отпадъци
- 4 – Площадка за съхраняване на смесени битови отпадъци
- 5 – Площадка за съхраняване на строителни отпадъци

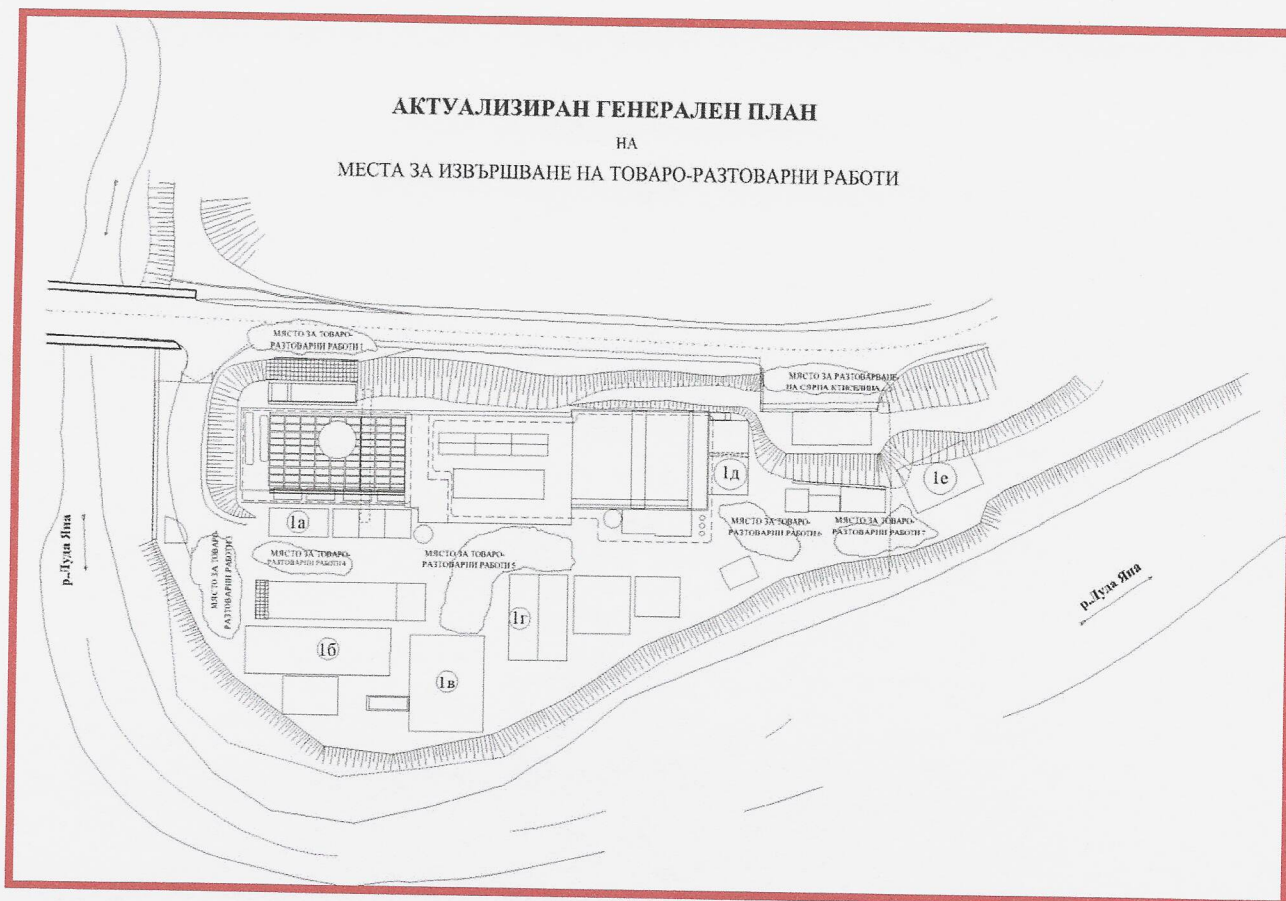
Фигура 4. Мониторинг на шум

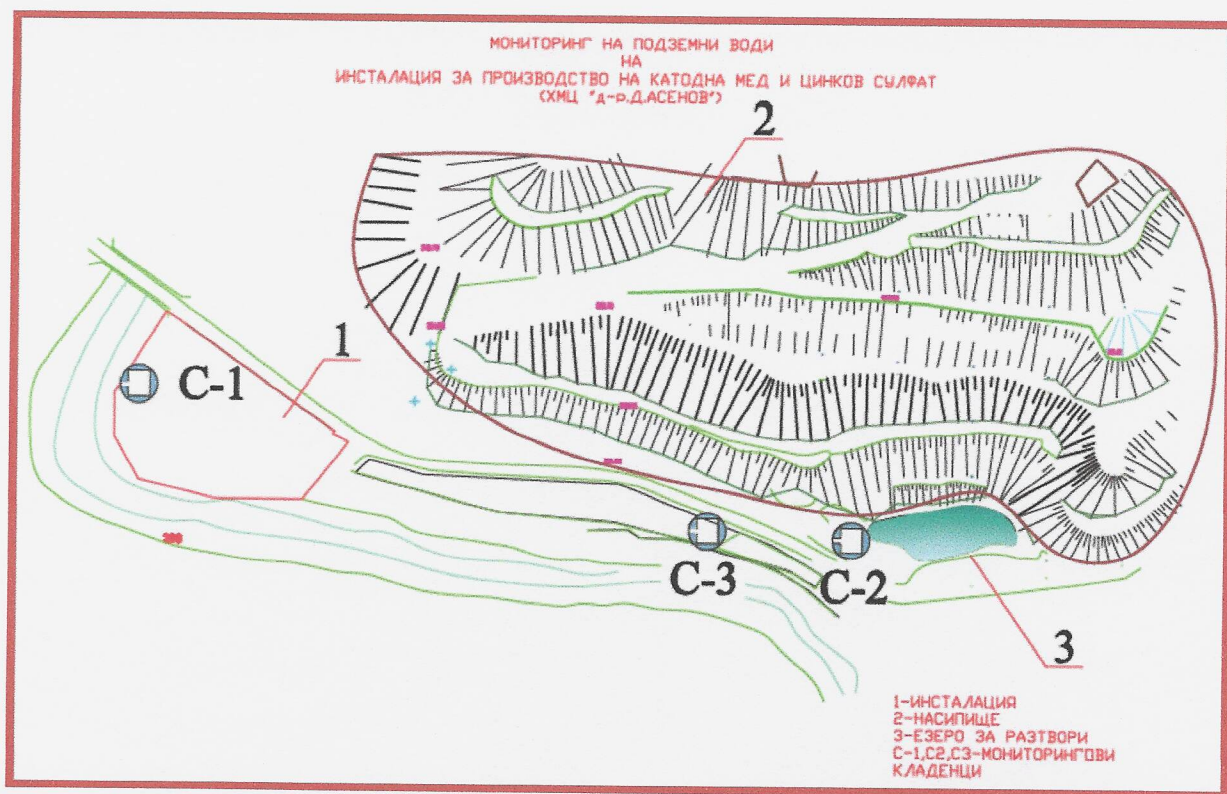
Фигура 5. Сорбиращи материали

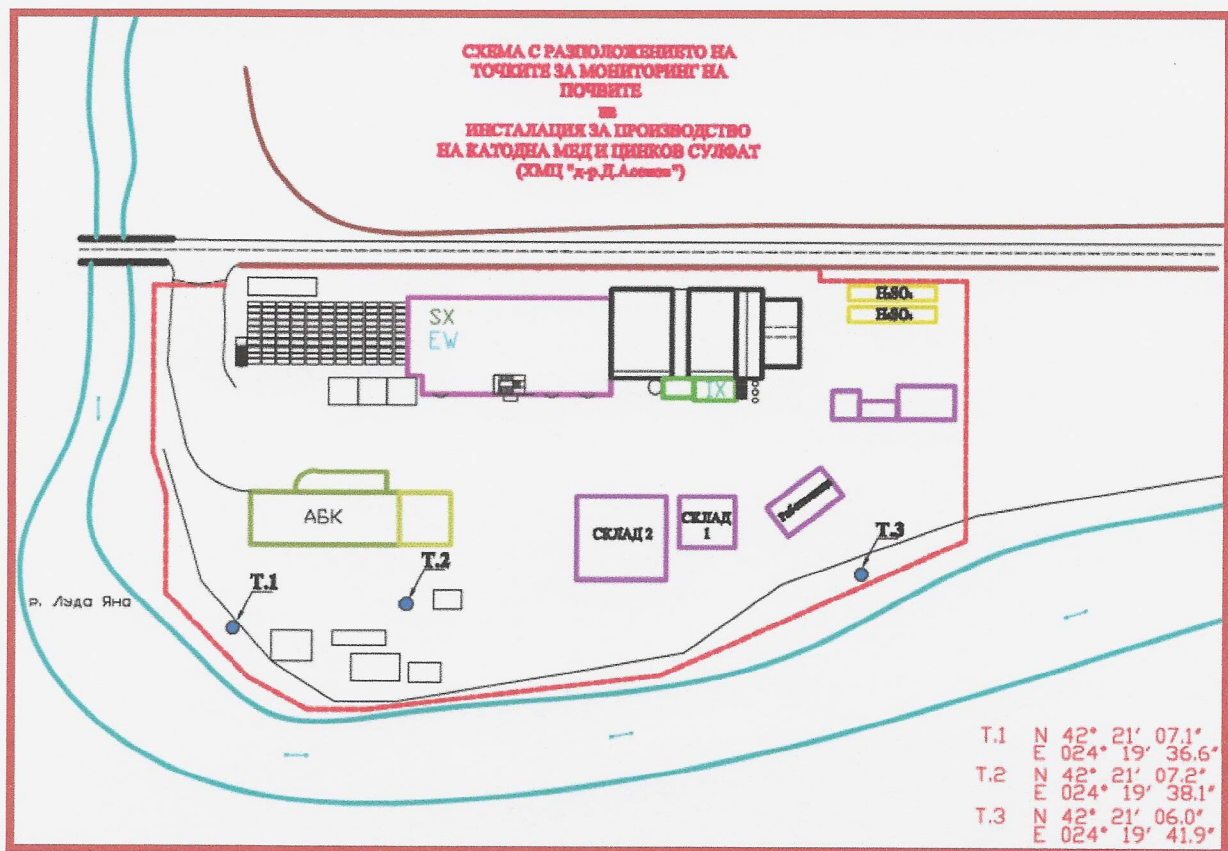
Фигура 5 Сорбиращи материали /актуализирана/

Фигура 6. Площадки за извършване на товаро-разтворни работи

Фигура 7. Мониторинг на подземни води

Фигура 8 .Мониторинг на почви